1742 Oznm 7

Copia Listu JOXcia Jmci Radziwiłła Hetmana Pol. W. X. Litt. do JW Jmci Pana Hetmana P. Ko z Białey pisanego d. 7. 8bris Ao 1742.

Zbiegłszy się na czas krotki do Białey, zubo-
nio continuis curis starganemu Zdrowiu przez
puszczoną krew dźwidy, dla ktorey zubo ludzey
in venerationem WMMW Pana zażywam
Rebi propria iednak teneritudine nadgłapam
się z prawdziwym Serca przywiązaniem, a
iakoże się spodziewam, że WMPan przez dawne
obowiązki masz plausum et voluptatem, z każ-
dych, a iże pomyślnieyszych progressow moich
non praetermitto mu donieść, że nie idąc in
ulteriora litigia fori, za włożeniem się w to dy-
styngwowanych Osob ob unicum bonum Pacis
et amicitiae, skłoniłem się do zgody, y iuż
oną finaliter z Jmć P. Wdą Sendomirskim
MWM P. concludi dawszy onemu Pałac moy
Warszawski & advitalitatem na millionie
dwoch kroć Stu Tysiącach Złotych, ktorą medya

cya

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

cyą Trybunał Ko. Dekretem swoim roboravit. Atze mi dla ustawicznych Intra strepitus Juris Zabaw y trudnosci przyszło dawniey in negotio Brata mego Xcia Podczaszego do wmPana pisać, Uznasz sam wmPan widząc ustawiczne obroty moie, zem był dotąd extra statum possibilitatis, tak wielo przyciśniony Interessami. Poniewasz zaś teraz po uspokojeniu się moim z JW. wwdą liberiori fruor aptitudine Czasu mam honor wyrazić Sensus meos, iż ieżeli by to mogło intercedente Authoritate wmPana Combinari tribueretur to gloriae samego wmPana et nomini, inaczey zaś, ieżeli by przychodziło to ad rumpenda iurata foedera, thori, niechże to przynaymniey stać In bona Amicitia bez wszelkich dalszych Kollizyi, czego rozumiem przez nieodmienny swoy Affekt ku nam raczyłbyś y sam wmPan, et provide temu zabiegałbyś, a Ja w każdym Czasie pro sitebor, iako Jestem nieoderwanym Sercem wmwmPana &c &c &c

1742 Dec 8 Excerpt z Listu de data 8va Xbris 1742 103 175

Ieszcze tu non comparet Imc P. Łowczy W.x.L. a iużby czas
determinowac y dysponowac mensury na Seymiki Grom.
Rozpisuię są iednak interim dispositive Listy do Przyiacioł.
Własnych zamysłow uczynił mi propozycyą w Wołczynie
Imc P. Łowczy W.x.L; de successu onych conformes są y
będą żądze y starania moie. ale mam przestrogi że iuż
te suspicantur adversarij, y mocne wszędzie gotuią ob-
stacula.

Insinuacye Dworowi; nie prędzey zdaią mi się potrzebne,
aż po Elekcyi Deputatow.

Prożbą y grożbą exigunt Xiążęta Radziwiłłowie od Imc
Starosty Kow aby z Powiatu Jego przynamniey ieden
Deputat był admissus z Ich promocyi, pozwalaiąc dla
dostąpienia tego na wszelkie od siebie opisy, favore
Imc Pana Sty, y w Sprawach Domu meyo. W czym gdy
rezolucyą swoią wstrzymał Imc Pan Sta do moiey de-
terminacyi, odpisałem, że krom innych kondycyi, o tę
maxime upraszam, żeby to Ichmciow subiectom ani
do Direkcyi, ani do Pióra aspirowac nie mogło; na-
szey zas promocyi drugi Deputat aby rezerwacyą in
Arcano Imc Pa Sty, mogł bydź ad utrumque promovi-
bilis.

Racz WMćWMPan zagrzewac Imc Xiędza Kwadiutora
Wilen aby pilnie y skutecznie doyrzał Seymikow
Trzech Wileńskich.

Inwigilacyą Seymiku Trockiego mam w pamięci y wsta-
ranju

ale raczcie y WWm tym Państwo swoich także w tym dys-
ponować Przyiaciół.

Przyiaciołom, ktorych tu mamy z Nowogrodka sprowa-
dzonych, nie powierzyłem niczego, coby w konnexyi
Ich Sentymentow, mogło być nocere revelabile Zamysłom
naszym.

Lietuvos TSR
CENTR. BIBLIOTEKA
Mokslų Akademijos

Excell^mo ac Rev^mo D^ne P^rone Colend^mo 176

1742

104

Sanctissimus Pontifex Benedictus XIIII. feliciter regnans summopere exoptat reformationem aliqvam facere in Romano Breviario, ad qvem effectum Congregationem particularem Romæ instituit, quæ huic operi incumbens credidit lumen aliquod obtineri posse, si diversarum Diœcesum Rubricellæ colligantur, unde desiderijs dictæ Congregationis inserviendo, Supplico Excell^tiæ V^ræ Rev^mam qvatenus hujus Diœcesis Rubricellam, seu unum exemplar mittere velit, dum omni cum veneratione maneo

Excell.^tiæ V^ræ Rev.^mæ Varsaviæ 7. Feb.^ii 1742.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

VFW2

177
105

Illustrissime Excellentissime et Reverendissime Domine
Domine Frater et Patrone Collendissime

Byt bym nieuzytszego nad Kaukaz Serca gdybym Inter universalia
Imieniowi memu od Przeswietnego Domu JWWMWo
swiadczony Beneficya, Partikularney nietak Pondere Ve-
rum iako Gratitudine affektu JWWMCPana niewynali-
tazki y za Konserwany iunctis aeterno federe Manibus
Pasterskie Btogostawienstwo Ich MC Panstwu Katomsu
Skarbnikom nietak diserto ore iako petnym udzieczn-
nie podziekowat JWMCiom Panu Sercem in cuius a
indelebili Charactere Y Panskę Zapisawszy Zostawam
perenni obligacione być pragnę.

Illustrissimae Excellentissimae Dominationis Vestrae
[illegible]

[illegible]

à Fraustad le 16. May 1742.

178

106

Monseigneur,

Mons.r le grand Veneur de Litthuanie Frere de Votre Excellence m'a remis la lettre qu'Elle m'a fait l'honneur de m'ecrire du 21. d. p. par la quelle Elle a bien voulu me le recomander, et me faisant un plaisir de satisfaire aux desirs de Votre Excellence, j'ai rendu compte au Roy du contenû de cette lettre: Et comme le Roy est fort content du zele avec le quel Votre Excellence travaille à maintenir le repos et la tranquillité; et ne doute point que Mons.r son frere ne suive un si louable exemple Sa Majesté lui donnera dans l'occasion des marques de [illegible]nveillance. D'ailleurs le Roy n'a[illegible] [illegible] que de

maintenir le grand Duché de Lithuanie dans l'heureuse tranquillité dont il jouit ne negligera rien pour que l'equilibre soit conservé entre les familles.

Je souhaite que l'indisposition de Votre Excellence n'ait pas des suites, et luy proteste que je suis avec un tres parfait attachement

Monseigneur
De Votre Excellence

V742 +

179

107

Jasnie Wielmożny W Bogu Nayprzewielebnieyszy
Mnie Wielce Łaskawy Dobrodzieiu.

Trudno compescere manum gdzie Sama po
Winnosc każe ile temu z Imienia ktory Swego, a tym barziey Sam
nayniższym dziasysie Sługa aby pamiętać miał zaniechac obłapiac
Stopy z umizonaściw naypowinnieyszey Weneracij, pisania odezwe
do ktorey gdy mie literalna powinnosc stymulat. Więc Degam Stop Pan
skich Dsto illacio ze in Socium Powiat nasz Kowienski na funkcio Sen-
skiego Trybunatu przeswietnego obebrawszy, a dawszy in Socium Wiel.
im Pana Syrucia Szembelana Wmi Pana służyc nam sobie kazali. Ha ce te
dy funccione zostaias onerati, Iako kto uznaiasego lubo immeritus Pan
skich respektow łaski redurs mi słynic daslo Donusnienti Duplici do
Stop onego abys iako mieray swiadczasemu y uznaiasemu Dobr
Czynności Wprzaźnieyszey Zebrzasey Łasce raszył porrigere dexter.
Y Swa Instancio Panami interusnire raszył abychmy ma.
a fowalna Swa Instancio ... Wielm im Pan Szembelan gradum
simul liebasesz Studszy to Wielm im Pan Szembelan gradum
Pisarztwa

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

180

Poniewasz doszodzo nam relacie yz Seymiki W[illegible] Wi
lenskim przez iakąś Podskarbstwa mogło dostompic. Tak dlade że
gdy zechcesz creare onych libentissimum opus Wpanskiey protekcyi znay
dziemy amy oświadczaiąc się z naszą nayniższą powinnością ten nasie za
biewamy obowiązeli yz przy Was uisza deseket ani [illegible] bysc przestaniemy

Wielmożnego Wmmy Do
sciwego Dobrodzieia nayniszym
sługą
Stanisław Skarb[illegible]
[illegible]

Z Kiowa dnia 13 Februarij
Anno 1742

Lietuvos TSR ... CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademijos

VFUR 181

Iasnie Wielmozny Mci Dobrodzieju

108

Iuzem się nie Spodziewał ani tez było Podobieństwo
Przed kilko dniami zeby te mizerna z Rzenice miały Iuz Ogla
dac Stopy I.Wo WnmPana Dobrodzieja Protektora moiego, y tylko
ta Po Bogu była konsolacya ze Strapiena moia kobiete y wszyst
kich do Mnie nalezących w Wielkiey Pana moiego ulokowałem
Protekcyi, aze y Ieszcze Equinoktyalnych Lękaiącÿ się Insultow
Ledwo dyszę Starzec y nim Pozwoli Mi Bog Przytomnie u
Całowac Stopy Dobroczynne Suplikuię niziuchną raz wziętego
w Panską Protekcya moiego Brata Iuz go Zoncy niewypuszczac
Iakoz z Iego Relacyi z tamtych mieysc gdzie Zawoła WMci
Dobrodzieja Prezentował się Zwazywszy wszelkie Okolicznosci
Iest wielkie Podobieństwo ze Powaga WMci Dobrodzieja u
trzyma tych ktorych y Desygnowała. a Ia Zwykłę Zniz
Pod Stopy Panskie głowę poki Zyię Zapisuię się.

Ao 1741 Martÿ D. 14.

Iasnie Wielm. WnmPana moyo Dobr.
dzein Zyczliwie nayuniżeńszym Sługa
[illegible]

[illegible] CENTR. BIBLIOTEKA [illegible] Akademija

Jaśnie Wielmożny Panie
y Dobrodzieju. 182

109

1742 Octo 25

Expedycyą Jaśnie Wielmożnego Dobrodzieja ze wszelką weneracyą przyiowszy, kommunikowałem Patribus Congregatis na Kongressie aktualnie będącym, aby ad desideria Jaśnie Wielmożnego Dobrodzieja w wyczytanych Punktach Mnie informarent pro cathegorica resolutione. Jakoż wielkie trudnosci w odmianie mieysca (: per translationem na inne :) uznali, ile probasi maiąc, że wiekopomna Pamięc powinna zostawac w Prowincyi Naszey Zrayi: Iż pierwey na tym mieyscu w zborzyszczu Magistra Luterskiey Sekty zostawała, a przy Jaśnie Wielmożnych, Dobroczynnych Fundatorach swiątobliwosci Benedicente Deo Optimo, uczynione Discipula Veritatis Orthodoxae Catholicae Fidei; Do tego pokazałaby się wielka niewdzięcznosc pia memoriae Jaśnie Wiel: Fundatorow et ad praesens J. W. Sapiehom (: ktorych utinam omnia Secula servarent w pomyslnych Sukcesach

Sain dla nieustaiącey Protekcyi Zakonu Naszego, y nieposlednieysza oko-
licznosc w translacyi mieysca z Przydzyny; Gdyż niebyli-
byśmy iuż fundati na drugim mieyscu de nova radice, iako
primitus. Erat Sacra Congregatio wiedząc, iż zelo Fundatorum
wykorzeniona Luterya z Borzyszczka, a to mieysce Ecclesia
Deo consecrata, et Filijs veritatis na uwielbienie Boga uczy-
niona, gdzie Zakonu naszego Bracia do tych czas zostaią.
Te wszystkie iaśnie skuteczne racye przełożone in Congremio
Oycow w Prowincyi wyrażam Zyślimo in dilatanda Fide
Catholica Jaśnie Wiel. Dobrodzieiowi, y te zraz niepodobna
uczynić ad mentem Pana wyrażam. Wioska zaś pro susten-
tatione Zakonnikow nadana z łaskawości Fundatorow aby in
suo Robore zostawała przy Klasztorze, w Osobach wszystkich zgro-
madzonych Oycow upraszam; Przy ktorey panem manducantes
Zakonnicy benedicunt Deum y w Obligacyach wiecznych

183

Za Fundatorow Boga proszą; Census zaś Sum niełatwie pewny, gdyż z Zaczarsami niedochodzą y zalegaią. Instat przezemnie cała Kongregacya cum adoreo cultu idąca do Nog Panskich, aby in omnibq Limitibq et terminis nadane Jaśnie Wielm: Fundatorow zostawało przy Panskiey Protekcyi, y co ex vi Fundationis z Zamku przynależy, aby dochodziło; pilnie kołace do Zastawu Panskiey; bo ex in inscriptione corocznie tysiące złł. powinieny być wypłacony; sto złł na lampy, wino, wosk; od tysiąca złł. zkoddayney Summy census, a przecież od tak wielu lat niwczym Konwent niefruktyfikuie, szczegulnie iedna wioska od posse wszystko prowiduie. Te wszytkie kategoryie partykularney Łasce Z. Wiel. Dob. oddawszy, y cały Klasztor Zastawski manutenencyi; piszę się z Nayniższą Submissyą

Jaśnie Wielmożnego Pana y Dobrodzieia

Datt Ze Lwowa
y 25 Xbris 1742.

Centr. Biblioteka

Illustrissime Reverendissime Domine 184

Domine Patrone colendissime, ~~Patro~~ munificentissime 110

1842

Boga to naywyższego sprawa, i S. Stanisława Kostki omnipotens fere patrocinium, że interessa JW Panow i Dobrodziejow naszych z Xięzną Jmscią Starościną Buską finalną wzięły decizyą, i po tak wielkiey burzy in portu stetere carina. Dziękuię Pacificatori OKO, dziękuię mediatori S. Kostce, maiąc nadzieię, ~~że~~ iż JWielmożny miłosciwy Dobrodziey pamiętasz o tey łasce ktorąś deklarował świadczyc kościołowi Łęczyckiemu pod tytułem S. Kostki ex mente JO Xiążęcia p. m. Primasa poczętemu. Porwę się (da Bog na wiosnę) do murow, bylem tylko miał wiadomość iakąkolwiek od JWielmożnego Dobrodzieia mego de spe, quae non confundat. Suplikuię tedy humillime, veneratione miłościwemu Panu chcięcze dolari expectantia, et silentia vota i ordinuy kilka liter do mnie sub involucro (Henryka do Warszawy, et lapides praedicabunt Kostkani Templi efficacem gratiam, ktorey się rekomenduiąc devotissime cultu et adoratione z całą Rezydencyą Łęczycką. Illmae Reverendmae Excellentiae

12 Febr 1742
w Łęczycy.

Dni mei munificentissimi
Servus humillimus
Casimirus [illegible] SJ

Lietuvos TSR
CENTR
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademijos

185

Monseigneur

1773, Cam 14.

Posyłam WMPanu in adjunctis Kopie listow o uspokoreniu JP. Generała Wielkopolskiego z JP. Stolnikiem Litt. Mom. Pany. Powie-dano że diffidentye między Jchmciami nowy Seymiki, kiedy się zas Jchmć pogodzili, nie wiem komu przypiszę że y teraz niestanęły (iakom słyszał:) ale ieszcze pewnosci niemam. Plura ex publicis donieść niemam.

Wizyty kościołow suppeditant diversissimam cogitandi materiam. Wszędzie kościoły w pustkach delitescunt, z rzadka kiedy się co pięknego znaydzie. Xięża niemaią się czym żywić, Niewiedzieć zkąd się to wzięło że tylko per medium prowizye płacę y to nie spełna, Inscriptiones et obligationes quid aliud sonant. Zkąd się ta Theologia wzięła żeby obligacyom y kontraktom dosyc nieczynić et consequenter

JP. Kanclerz Litt.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

pia vota Fundatorum zawodzi. Subit to Magni Ministri Judicio. Adjutorium Wm Pana ad emendandas has inventiones spodziewam się y o nie suppliking zostaiąc. cum omni cultu et observantia

W Pana Dobrodzieja
uniżony Sługa
[illegible]

w Olobok 1743 14 7bris

Listy Xcia Jm Prymasa

1743 . +

187

112

Monseigneur

Vous pouvez croir que je cherie touttes les occasions ou il s'agit de vous prouver mon respect et atta=chement inviolable, ainsi il en sera ce que vous — souhaittez par la vôtre du 13 courant, et quoyque j'aye des affaires qui me demandent en Grande Pologne, je m'arretterai cependent icy tant qu'il sera convenable pour ce que vous scavez, amoin que certains delais ne deviennent a la fin insupportables et alors j'espere que vous voudrai bien m'en dispenser zebym prozno czasu nie trawił.

Milles graces a vos boutées pour ce qui regarde mes affaires en Russie Blanche. Si je suis une foi en

Centralna Biblioteka

possession du benefice, je croirai avoir gagné mon procé trespeu embarassé de l'emotion de bile de mon adversaire. Le Chanoine Zabuskowski m'a fait rire en me disant qu'il voulût prendre avec luy un certain Prêtre qui s'est pendu en attendent, et a la fin il en a pourtant pri un qui n'est pas fort regulier, mais cependent il conviendra a sa destination.

Comme le Chanoine Zabuskowski pourroit n'être pas de retour au commencement du Tribunal, ayez la bonté Monseigneur de proteger son avocat eeby wysokie wpisy prokurowane byc mogly w sprawie

de la Starostinne de Zerzyc, sans quoy apres bien-
des peñes et depences le procé n'auroit pas lieu
cette année. C'est une niece qui conjaintement-
avec moy vous en sera tresredevable, mais que l'on
ignore que ma Famille protege cette Parente, sans
quoy nos adversaires luy seroient encor plus-
contraires, surtout le Grand General étant tuteur
de mmrs oginski z Ktoremi principaliter sprawa.

On vient de me dire ze in proximo-
termino przypadaiącey powtornie sprawy, le Prince
Radziwil y Plenipotentem ma stawac cum excep=
tione przeciwko mnie ex quo affectatum Judicem
z kolligacyi avec votre Famille; mais nonobstant-

CENTR. BIBLIOTEKA

cela, la procedure de l'affaire ira son train.
Continuez moy votre inestimable amitié, qui rencontrera toujours un retour sans alteration et me croyez avec toutte l'estime et dévouement possible

Monseigneur

Votre treshumble
et tresobeissant Serviteur
C.

Mes devoirs a Mr. le
Grand Veneur de Lithuanie

Varsovie ce 20 Avril 1743

189

Mci Panie Bracie teraz y Mnie wielce Mciwy Panie Bracie

1744 113

Febr. 22

Sercem Prawdziwym radbym służył WciPanu w którey sie WciPanu Stronie Okazya Okazya, a że żadnym Sposobem nie mogę u niego wyskotać aż da Bog zdrowie, zatem mam nie starania do wypłacenia a dopiero ma wypłacić WMciPanu. Prosiemy przez Pana Józefa Jurgielewicza temi czasy za którym Za Pan uniesze Instancyą że od do WciPana sessyę.

WMciPana Życzliwy
Bratem y uniżonym sługą

Z J Jasiński

Z Mścibowa
22 Januarij R 1744

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademijos

Oblig B. Gedeona Usiko-
wicza na złł 228. y List od Jmć
P. Fuiarskiego wtey materyi

Oblig B. Gedeona Usiko
wicza na złł 228. y List od
JmćP. Fuiarskiego, wtey
materyi.

1744. Januar 22. List
JW. Jeranskiego =

Moie Wielce Mci Panu y Bra
tu Jmći Panu [illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~
668

byrt 5. 6. 10
25. 1
6-1.
7-11-2

Ex fasc 87. Tu obligi chedre N. 2.

1747
Aug. 18.

191

Mści Panie Jenerale Mści Pisarzu
Wiłkomirskiego Nasz Wielce Mści Panie Bracie

114.

Uniżenie Upraszamy WMści Pana Abyś Podług Zapi-
su Wieczystego Przedażnego od Nas Ludwika y
Helżbiety z Zygmuntow Ambrożkiewiczow Na tąz
łow danego JMści Panu Mikołaiowi Wasilew-
skiemu Nafortunę odnas Wiecznoscio Przedano
Zygmontowszczyzne w Sedelewiczach w Powiecie
Wiłkomirskim leżącą w Possessyą Realną Wieczy-
sto Possessyi Podług prawa podał Oco Upraszaią-
iąc Przy spotrzebowanych Naszych usługach
Zostaiemy Nazawsze

Życzliwi y nayniż-
szy Sludzy
Ludwik Ambrożkiewicz +++
Helżbieta z Zygmuntow Ambrożkiewiczowa +++

List JW Jenerała od OO

Ambrosstaiewiczow

R: 1744 Aprilis 16 d.

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademijos

192

Kopia listu pewnego Pana do JMD. Gwardyana Łagiewnic=kiego dnia 16 Grudnia 1744.

115

1744, Dec 16

Rozgłoszona tu wiesc po Warszawie ktorą niemozna inaczey brac iak za bayke, iakoby był iakis penitent nierozumny y cale bezbozny u WMM Panstwa w Łagiewnikach, ktory się miał spowiadac ze był przenaięty na to aby otruł JW. Pana Woiewodę Bełskiego teraznieyszego Marszałka Trybunału Koron: czemu lubo ia nie wierzę, przeciesz takze upraszam WMM Pana zebys mi oznaymił, czyli to prawda lub wymyslona bayka, będę obligowany niesłkonczenie za rzetelną informacyę y obiasnienie tego interessu przez

WMM.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademijos

Kopia Responsu na ten list temu Panu od JMci X Gwardiana Łagiewnickiego. De 20 Nobris 1744.

Nie zadna bayka, nie zaden wymysł ani wymyslona wiesc ale rzetelna y istotna prawda że był w naszym Kosciele taki penitent ktory się spowiadał y wyznał na spowiedzi iż był przenaięty od tych ktorzy się spraw w Trybunale obawiaią aby otruł JMci Pana Woiewodę Bełskiego Marszałka teraznieyszego Trybu: Koron: y lubo poprzysiągł napomniony surowo od Spowiednika że tego nie uczyni, Ztym wszytkim gdzie idzie o zycie tak Godnego Pana y Wielkiego Senatora przestrzeglismy go przez osoby należące do Niego aby się miał na wszelkiey ostrożnosci wtek rzetelnie wyraziwszy listem.

#1 Junius 1744 193

Illustrissime ac Excellentissime Domine
Domine Benefactor Amplissime

116

Participando de mensa Celsissimæ Domus Magnor. Principum, etiam Illmæ Domus Sapiezianæ micas colligendo, Pauper Monachus et pro meo Ordine exul w Pustynia Mozyrska Eremita; cum sub:missima Magno ejus Nomini veneratione y ia indignus cultor odzywam się do Panskiey wrodzoney dobroci Iego. od S. p. Iasnie Wnego Imci Pana Kasztelana Trockiego trzymamy Iure obligatorio nad samym Dnieprem Istcza cum attinentiis do Strabstwa Loiowskie:go należące w Powiecie Rzeczyckim blisko Lubecza y Czerniechowa na ktorych Klasztor moy Summę dziewięcdziesiąt y cztyry Tysiące Złł. przyznaną ma Lokowaną, tak za prawem przyznanym S. p. Imci Pana Kasztelana Trockiego, iako y Iasnie Wnego Imci Pana Paca y samey Ieyмсі Krystyny Sapiezanki Kasztelanow Inflanckich Dob. Więc że te sam Pustynne Kraie Poleskie Boskiey Chwały potrzebne, z Porcyi naszey Panienki Zakonu mego ufundowalismy, dzieląc się z nimi chlebem, ktory Opatrznosć Boska nam milosiernie obdarzyła Niechcąc go na zbytki obrocic, Summę tę Istczanską oddalismy, zapisa li, wlali, darowali, Pannom Zakonu naszego, ktoreby się te sam ubogie Panienki Szlacheckie w cnotach S. cwiczyli y zaprowadzali, w tych sam pogranicznych Kraiach ieszcze niepolerownych. Więc Illme Dne Sit hoc notum Deo et Magni Nominis Prelato, Pastori nostro Excellentissimo Sapieha, ut Benedicas, Protegas, et Conserves hunc pusillum gregem Xki:

Lietuvos TSR Centrinė Biblioteka Mokslų Akademija

Przy tey Summie Xto Sponso Virginum oddaney ad M D. Gloriam et promovendam fidem, inserendasq Sacras virtutes in cordis incultis. Deus remunerator, Conservator, in Benedictionibq suis Illmam Domum hanc Sapiezianam in æternum benedicet, et Nomen hoc Clarissimum memoriale Sempiternum in Valle Angelorum Serennabit. O ktorą Łaskę przy nogach Panskick Jego prostratq supplex proszę

Illustrissimæ ac Excellentissimæ
Suæ Dnationis Infimus Servitor
Indignus Exorator

August Trzeci z Bożey Łaski Krol Polski Wielki Xiąże
Litewski Ruski Pruski etc etc.

JW Jmci Urodzoney Theodorze z Sołtanow Sapieżynie Woiewo-
dziney Mścisławskiey, takze JW urodz. Krystynie Sapieżan-
ce Woiewodzance Mścisławskiey z dokładem JO JW Urodzo-
nych Opiekunow Oyych, ze wszystkich Dobr WW Leżących, Ru-
chomych Summ pieniężnych gdziekolwiek będących przykazu-
iemy WW abyście Zaraz Rokiem przed Sądem Trybu Głów WXL
w Minsku Roku 1744 sądzącym osobiście oczywisto ku rosprawie
Prawney stawali, na cytacyą y Prawne Poparcie JW
Urodz. Jana z Dawiny Sołłohuba Podskarbiego Wielkiego
y Pisarza Ziemskiego WXLitt. Skutecznie usprawiedliwili, który
WW pozywa mieniąc o to: Iz JW Dłużnik za znaczne wzięte
u siebie Summy za Prawami Zastawnemi tak od JW
Urodz. Jerzego Sapiehy Woiewody Mścisław. iako Dziedzica Mał-
żonki WW Woiewodziney ~~Mścisławskiey~~, a Oyca JW Woiewo-
dzanki, iako też od samey WW Woiewodziney Mścisławskiey
Zapisowey Pani Dąbrowny Miasta y attinencyi Dąbrowień-
skich to iest Trzeciey Części cum attinentiis Zastawnym
będąc Possessorem, a maiąc tymiż Prawami Zastawnemi
tak pewności Possessyi, iako też od każdego Intruzera
opisaną Ewikcyą, y w pretensyach wszelkich upewnieniu
Satisfakcyą, pod Zarękami w tychże Prawach opisanemi,
ponieważ WW Woiewodzina Mścisławska Zapisowa po
Mężu Ewiktorka, a WW Woiewodzanka Mścisławska, iako
tych Dobr po Oycu Dziedziczka, przepomniawszy Praw Za-
stawnych Dłużnikowi służących y warunkow w nich opisanych
Dłużnikowi w possessyi wzne prepedycye przez wzne subordy-
nowane Osoby czynicie, oraz tak od pozywaiącego, iako też
od następuiącego od Dworu Rossyiskiego z pretensyą Xcia Męży-
ka do Dąbrowieńszczyzny Intruza nie ewinkuiecie, y ewinko-
wać niechcecie, przez co w Stakenie Zarąk w Prawach
Zastawnych Założonych popadliście, Zaczym z tey JW Dłużn.
maiąc w Possessyi swey Zastawney takowe prepedycye
chcąc o to Prawem czynić, ante omnia do approbaty
Praw Zapisow Zastawnych na Summy w nich wyrażo-
ne

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos CENTR. BIBLIOTEKA

pod Datami w nich expresymowanemi na miasto Dembrowe
y attinencye Dembrowienskie Przezdzieszczyzna nazwane, y
Inno JW Dlm Służących do oddania Że one samen Dlmi
należących wespół z niedobrami intra do Exempcyi od Dlm
mianowanych Dobr ze wszystkiemi attinencyami, do przystąpie-
nia za prepedycyą w ddzierzeniu y nie Continuowanie Zarąb
Prawami Zastawnemi założonych, do wskazania Kar, y
nadgrodzenia Expens Prawnych y tez wszystkiego co czasu
Prawa dowiedzionu będzie y obszerniey requirowac salva
melioratione tey lub inney uczynienia Żałoby, y do tey Za-
czenia, tym Pozwem pozywa, Pisan Rku 1744 Mca Janu-
arij Piątego Dnia.

J Crehiny Antoni Gimbut
Ziemski Stanow. Pisarz

Nałożew Ziemski
Standuboński

Rku 1744 Mca Jan. 14 D. Ten Pozew JW Jmc Pani
Sapiezyny Wiewodziny Mścisławskiey, takze JW Jmc Panny
Sapiezanki Wiewodzanki Mścisławskiey oczywiście w rece
w Maiętnosci Jchmć nazwaney Zarzecze alias Mendasze-
wicze w Powiecie Orszanskim, podałem y położyłem

Alexand. Makarewicz
Jenerał JKMci Ptu Orszansk.

Lhl

lxlxl

1745, Feb 26 #

118 195

Mnie Wielce Mci Dobrodzieiu

Donoszę WMPanu Dobrodzieiowi iż na Sukienkę srebrną do kościoła Bychowskiego przed tym Grzywien Jedenaście srebra od JW. Mci P. Łowczego Litt. Fundatora Bychowskiego odebrałem, które że były proby osmey dla tego dodał JW. Mci P. Łowczy Talerow Bitych Dwadzieścia pięć. za które kupiwszy srebra lepszey proby gdy się wraz stopiło uczyniło Grzywien Trzynaście proby Dziesiątey. Teraz zaś w Roku 1745. d. 26go Mca Februarij odebrałem przez ręce JMci X. Proboszcza Antokolskiego Kanonika Reg. Latt. Srebra Grzywien Sześć Złotow 10 y Talerow Bitych Czterdzieście, za które gdy się srebra kupi uczyni Grzywien Dwadzieścia Siedm. a na tę Sukienkę wynidzie srebra Grzywien 30 Dziesiątey proby. od roboty tey Sukienki z godziłem się z JMcią X. Proboszczem od Grzywny po Tynfow 10. Srebra do tey Sukienki potrzeba Grzywien Trzy do złocenia. Co doniozszy: podpisuię się.

Datt w Wilnie 1745
Dnia 26. Mca Februarij

Johan Christoffer Broschmann

Lietuvos TSR Centr. Biblioteka Mokslų Akademija

Notacyia Srebra
na Sukienkę –
Nayświętszey –
Panny Bycho-
wskiey danego.

Nº – 16

1745 Beatissime Pater. Copia 196

119

Post oscula Beatorum Pedum Sanctitatis Vestrae
Episcopus Samogitiae Devotissimus Beatitudinis Vestrae Cliens,
Cujus Suffraganeum ago, nunc in remotis Oris, quo illum
negotia Ecclesiastica avocaverunt, agens, mihi commisit, ut
cum eo simul humillimé supplicarem, prout Supplico Sanctti
Vestrae, ut pro decore Capituli Ecclesiae Nostrae Cathedralis
Samogitiensis ex Benignitate Sua impertiri dignetur Digni-
tatibus, et Canonicis Ejusdem Ecclesiae indultum deferendi Togas,
seu mocettas coloris violacei, et Cruces aureas ab humeris
pensiles, more plurium aliarum in hoc Regno Poloniae, et
Ducatu Lithvaniae Cathedralium, et nonnullarum quoque
Collegiatarum Ecclesiarum. Licet veró Capitulum istud
modicis admodum reditibus dotatum sit, cum tamen in
caeteris omnibus gaudeat iisdem omninó Praerogativis, quibus
gaudent aliarum Cathedralium Capitula, quantumvis
longé ditiora in Spem erigor fore, ut Beatitudo Vestra
pro Sua Apostolica Clementia, hoc quoque ornamento
Ecclesiam hanc decorare dignetur. Id dum humillimé
ad Plantas Ejus provolutus exposco, Deum enixe rogo, ut
Sanctitatem Vestram Ecclesiae universae Bono, quám
diutissime servet incolumem.

Sanctitis Vestrae etc.

Vilnae 13. Kalendas Maij. 1745.

Lietuvos TSR Centr. Biblioteka Mokslų Akademijos

197

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

1746. 120

Za Łaskawą promocyą JW WM Pana Dobr. Dostawszy tempus votorum moich za szczę- ście mi świadczone respekta iako nayuni- żeniey dziękuię z wyznaniem się za te dobro- czynnośc JW WM Pana Dobr. wszytkim życiem odsłużywać będę pragnął

JWWM Mości
Dobrodzieia
Szczerze kochaiącego brata
y nayniższego Sługę
A Skoczek

D 24 Aug
1746

Litewska ... CENTR. BIBLIOTEKA ...

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju.

December 1746.

Rozkazy Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja iako partykularnie y pożądanym będą dla siebie szczęściem, tak wraca[illegible] na kondescensyę [illegible], obedientiali przyięciu spiritu [illegible] parebo mandatis. Jako z powinnym respektem y nayniższą submissyą na[illegible] się. Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja

Z 7. Xbris 1746.

Obligowany y nayniższy sługa

[illegible]

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

L.J.C.

Monseigneur

1746

199

122

Etant chargé par la Sacrée Congregation de Propaganda d'informer sur les ci jointes requetes, qu'on Lui a presenté presqu'en meme tems, et comme une porte le nom de S.E. Monseigneur l'Eveque de Vilno pour qui j'ai une veneration tres particulier, et regarde la tranquilité du Diocese dont V.E. doit avoir un jour le gouvernement, avant que de me determiner sur despoints si delicats, je recours tres respectueusement a V.E. La suppliant de me dire son sentiment sur l'une et l'autre de ce deux requetes, afin que je puisse donner une reponse a la dite Sacrée Congregation, qui porte a la satisfaction de votre Elite, sans augmenter l'animosité de l'autre. J'aurai une obligation infinie a V.E. pour cette grace que j'attendrai avec impatience par la poste de Zamosć comme une nouvelle marque de ses bontes envers moi, protestant d'etre avec une entiere soummission

Monseigneur

De Votre Excellence

De Zamosc ce 10.me Aoust 1746

Le tres humble, et tres obeissant serviteur
D.E. de Lascaris Eveque de Zenopoli
et Prevost d'Olyka m.p.

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

L 21. 200

VF46 123

Monseigneur.

Ma tam bydz Beneficium Curatum na Granicach Kurlandskich ad dispositionem WmPana należące po Jmci Brawinskim, wielce upraszam WmPana abyś chciał tam kollokować Jmci Moszynskiego Cantora Inflan..dskiego Znajomego WmPanu bardzo potrzebnego w tam tych Krajach, ieżeli zas non Inveniet Gratiam in Oculis WmPana, proszę WmPana żebyś się zatrzymał z tym Beneficium do Zniesie..nia się z obo[illegible], będzieśz WmPan miał meritum przed Panem Bogiem y mnie Obligacyi przybędzie do [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

w Grod[illegible]

1746

17 Jun[illegible]

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

L21.

201

124

Monseigneur.

Uniżenie dziękuię WMPanu za tę łaskę ktorą obiecuiesz wyswiadczyć JmXiędzu Mostzynskiemu Kantorowi Inflantskiemu w Interesie namienionego odemnie Beneficium, uczynisz to WMPan na większą Chwałę Boską y Na pozytek Dusz Ludzkich w czym iest pilny tenze JX. Kantor.

Bardzo takze iestem obligowany, ze mi ultro raczysz ofiarowac Ochotę Swoię do Swiadczenia affektu Swego, w Czym bym potrzebował na przy szłych Seymikach przedseymowych. Universale moie Votum iest ut Sit bene Patriæ wszystko in eum finem zakładaiąc In Religione et Justitia ut hæreses non serpant et unicuiq[ue] quod Suum est tribuatur, Fundationes non laedant Bona Ecclesiæ non opprimantur et in Omnibus Gloria Dei promoveatur. Niewątpię ze tosz iest votum w Sercu

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

WmPana Pana Boga proszę aby WmPana cale Nay dłużey Serwet incolumem y Całą Przezacną Familię copiosissimis repleat Benedictionibus. Jn hoc voto jestem cum omni affectu et Observantia.

WMMW Pana

Uprzeymie

Życzliwym Brata

y Sługą

L. Hasag. [illegible]

w Opolu

7. Aug. 1746.

S. Odpowiedział Regiment [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Nominatum — 1746

w Lisiance Cztery mile od Arendarie *(?)* do Mohilewskiego.

E 2 Martij 1746

125202

Soli

Mam przestrogę ut prepararem Animum meum ad tentationem, żem assystował Matrimonio posito ante dispensatione[m] executa[m].

Consulendo Conscientiæ, et securitati [illegible] Pana Łowczego niech otrzyma ratificatione[m] Matrimonij od [illegible] Pana Praesente Parocho proprio de Mei evictione consulite.

Wszemiatytkim interessie od Kaudate[?] suppliktuię, abym mogł levare summę una cum provisione pro Fabrica Emeritorum sacerdotum Clemen[ti]onis. Comendo me Continuationi respectu, zostaiąc cum plena veneratione et affectu

Illustrissimæ Excellentiæ Vestræ Addictissimus
Frater observandissimus
[illegible]

Cum Jesu Josephi, accrescunt Dei benedictio, incolumitas et omnigena prosperitas

Franciszek [illegible]

[illegible]

Biblioteka TSP
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

1746.

203
126

Illustrissime Excellentissime Rndissime
Domine Dne Clementissime.

Powróciwszy z Wilna, dotąd miałem się passive w pisaniu y oznaymieniu niektórych rzeczy z gazet wątpienskich, co intuitu, abym nie poczytany zaniedbał, ale teraz confisus in domino wyrażam niektóre raritates subiiciendo sigillo Pana mego. Et primo in crastinum przybycia mego do Wątpy byłem w Pałacu oddałem list Xięciu Jmci pisany ab excellentia sua który gdy przeczytał był kontent, et tandem namienitem aby Xięgne Jmć z Xiężney nakłonił do dobrey przyiaźni, gdy JX. Koadjutor życzy tego sobie, nato his formalibus respondit, nie trzeba to tego apprehendować, gdyż kobiety są popędliwe, y gdzie nie potrzeba tam są uparte Jmć Xiądz Koadjutor deklaruie tu być u nas to zapowiadaniem się, wszystko będzie dobrze. Sama zas na ten czas po różnych miastkach była sub manu medica. obiecie namienitem że mam od Pana Starosty, sam tedy powiedział dayważ ce pokoy teraz nie oddaway.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

JW Pannie Jenerałowniey dawałem, obawiała się brać
y powiedziała, że lepiey sam oddaj, ale gdym
potym uwidział mię nieiakos zawzięto tem iuz
y nie oddawał listu, bo od powrotu mego z Wilna
całe cos daleka z respektem odemnie, a raz gdym cie
bywał u Państwa Łowczych przy niey w Czerwoney
to y gadać ze mną nie chciała, owszem gdy z pewney
racyi dał był ten wspominany, powiedziała, że ten
Xiądz, iest to duch Sapieżyński, to exinde legitur
wyrazna zawziętość przeciwko temu Domowi
Załatowyz była) JW Panna zaś Jenerałowna wierszpi-
cy sciec ieh Sama referebat przedemną, ale trudno
wyrazać listownie, chyba za uyźrzeniem stóp
Pańskich
Donoszę Panu memu że Xiądz Jmć od Państwa
Łowczych kupił folwark od Łunney Nowikowskiey,
new do tego folwarku od samego ganku Pałacu
wołpieńskiego przez podworze zrobił drogę nową
odniedział więcey dwuch albo trzech karat żyta iary
ny po orać, a gdy chciał przez grunta żyta, Plebanii
wołpieńskiey prowadzić drogę y ieszcze karat był
wyszkać dukat drogi, perswadowano że to źle
będzie zawod z Duchowieństwem, choć teraz
spokoyny Proboszcz ale Biskupi nie przeminiesz
tego, reprosuit Śmieszno się: że gdy Biskupi nam
nie rozgniewaiące się raz, to Ja dziesięć,

przeciw

oniżnot grunta Plebanskie . w Słonikowszczyznie
Pałace zakładaią murowane, ale się gruntu dokopac
niemogą, z Kosi raz rzeczki od wsi Tupilczan kopaią
kopaczow 40. chcąc wodę sprowadzic pod słonikowszczyz-
ne ale to per impossibile bydz niemoze tylko męka Ludziom
starostwa wołpienskiego. w Trzecity piątek byli u mnie,
ktorzy ludzie sekretnie u mnie z starostwa wołpienskie-
go pytaiące się iesli znowu Wołpa Sapiehom dostanie
się albo nie, poniewaz mu[illegible] iescze w tey nadziei zo-
staiemy z JWM Panowie Generałowiczowie do rozstaią
a iesli z naszey nie dotrzymaszy rozeydziemy się, Da-
iesz ich pocieszytem. tiekże singularitates re-
servo, a teraz tepisanie de poroczaiszy ad Pedes
Pana mego piszę się.

Illustrissimi Excellentissimi Radssimi
Domini Dni mei Clementissimi

Subpedaneus

Datum w Lunney
Ao 1746. diebus
Julij

Servus.

P. O.

CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

Kopia z Warszawy 5. Mar. 1746. 127

205

Stosuiąc się do wielkich Sentymentow WMWMPana Dobrodź. y partykularnego w tym Mnie wskazu Iego, usilnie starałem się iunctim z JW. Jmością X. Kanclerzem W. Kor. aby sine amaritudine indycyalnych dysceptacyi, pomedyowanym Stron obu ukontentowaniem, były uspokoione Braterskie Emulacye Ich Mośc PP. Podkomorzego, y Starosty Inflantskich, ktore nawet całe Xięstwa tego Nobilitatem dissentienter dwoiły, et animosè rożniły. Iakoż tak były szczęśliwe reprezentacye y perswazye Nasze Ich Mościom, że proximo sanguine iuncta, redierunt ad foedera Corda. W Kwestyi Precedencyi te tylko utrique dogadzaiące wynaleść mogliśmy medium, że suplikowac będziemy JKMści P.N.M. aby JmciPanu Platerowi Staroście Inflantskiemu, Oyca y Stryia zasługami, tudzież własną godnością recommendabili, konferowac raczył wakuiące po JmciPanu Brzostowskim Wuiu Iego Pisarstwo W.X.Litt. do czego wespoł z Konkurruiącym, validissimam WMWMPana Dobrodź wzywamy et exoramus promotionem. Dekret Assessorski firmował przy Surrogatoryi Inflantskiey JmciPana Sołtana; o Czesznikowstwo tego Xięstwa otrzymał JmciPan Weisenhof kontumacyą na JmściPanu Kublickim.

Xże Jmść Stanisław Radziwiłł Woiewodzic Nowogrodzki redux z Saxonij, z otrzymanym dla siebie po Oycu Regimentem, y Chorągwią Petyhorską dla Xcia Jmści Starosty Rzeczyckiego, przywiozł mi także od JmciPana PodKanclerzego Kor. Deliberatorias na Seym JKMci P.N.M.

do

do Prowincyi Naszey, z których WMWMPana Dobrodz. spectantem mam honor in adjuncto posyłać.

Już widzę iest determinowanym, że Krol Jmść P. N. M tylko do Wschowy ziedzie dla Podpisow Seymowey Expedycyi: Rozumiem że WMWMPan Dobrodz. tam się znaydować zechcesz: O Moiey bytności ieszcze dubius iestem: W krótce po Swiętach pojadę do Wsi Moiey pod Lublin, koło Swiątek znaydować się będę w Wołczynie, y szukać będę honoru y ukontentowania personalney WMWMPana Dobrodz. weneracyi, dla zniesienia się ad concertandum, w ziednoczonych Promocyach Naszych do Wakansow z Prowincyi W. X. Litt.

W niedostateczności Prospicienciy y Mensur wczesnych do Seymikow y Seymu, miraculose tylko będzie podobnym, aby Rzeczpospolita w takwielu essencyalnych potrzebach swoich mogła się obeyść, ab imminentia niebespieczeństw postronnych ubespieczyć się.

Według planty Naszey w Białey dosyć votive succeserunt Gromniczne Seymiki do ułożenia w Wilnie Trybunału Munerum, byłaby także w zupełney harmoniey łatwość, gdyby Jmść Pan Łowczy W X Litt nie był odrzucał we Lwowie quasi media justa, do zgody z Sukcessorami S. P. Xcia Jmści Wdy Wileńskiego, y nie chciał się porozmieć z Xciem Jmścią teraźnieyszym Woiewodą Wileńskim.

Dolenda et inopinata [illegible] Xcia Jmści Kardynała, sprawiły Konkurencyą do Biskupstwa Krakowskiego Jmści Xdza Kanclerza W. K. który pobiegł do Drezna. Przez Jmść Pana Bekers Ministra Swego

Aze

206

Xże Jmść Elector Palatinus Rheni, upraszał JkMści P.N.M., y iuż rozumiem otrzymał, Approbacyą Konwencyi swoiey z Xżęciem Jmcią Podczaszym WXLitt o Dobra Słuckie.

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos CENTR. BIBLIOTEKA

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu. d. 5. July 1746

207

1746

128

Wszystkie actus trybunału wileńskiego, tego czasu rozumie-
mi, że są wiadome JW Mci Pana Dobrodzieiowi; więc tak
to tylko wyrażam, że to, co się tam stało iuż, trzeba
żeby było można utrzymywano, żeby nie zostało [illegible]
[illegible], bo ab adverso, wszystkich sposobów [illegible]
[illegible], też te [illegible] punktów [illegible] et qua
[illegible] materyi [illegible] [illegible] mają się [illegible]
ale od [illegible] JW Mci Pana Dobrodzieia, które
pilnie potrzebna ponieważ czas się [illegible] kończy:
[illegible] też bardzo mieć [illegible] JW Mci Pana Do-
brodzieia na sejmikach wileńskich, in ordine których
trzeba by, żeby JW Mci Pan Dobrodziej [illegible] to sobie
JW [illegible] wileńskiego, nad wszelkie dawniejsze o
[illegible] mnie, teraz o [illegible] kancellaryi
[illegible] [illegible]. Dalej teraz nie [illegible]
Z najniższym [illegible] [illegible] się
[illegible] et [illegible] Jaśnie Wielmożnego [illegible]
[illegible] [illegible] całe Dobrodzieia [illegible] [illegible]
[illegible] mnie [illegible] że
[illegible] nie [illegible]
[illegible] wiadomego [illegible] mogę że [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] list [illegible]
[illegible] [illegible] że [illegible] iest [illegible] [illegible]

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademijos

à Dresde ce 5. Mars 1746

208

129

Monseigneur,

Je me suis rapelé avec plaisir, la promesse que je fis à Votre Excellence à Varsovie au sujet de Mr. Zienkiewicz, et l'ayant accomplie, en procurant à ce jeune Gentilhomme une place d'Officier dans un des Regimens du Roy, je suis trés charmé de pouvoir en donner avis à Vôtre Excellence, et luy renouveller à cette occasion les assûrances de la consideration sincere, et de l'attachement respectueux avec les quels je suis,

Monseigneur
de Vôtre Excellence,

le trés humble et trés obeissant serviteur

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

à S. E. Mgr. le Referendaire

Roku 1747 Mca Junij 9. Dnia. 130 209

Na Urzędzie J. K. Mci Grodzkim W. Nowogrod. przedemną
Antonim Jenyr na Rzeczkowie Rzeczkowskim Podwo
jewodzym Woiewod. Nowogr. stanąwszy osobisto Urod.
Michał Wolski Dworzanin J. K. Mci Manifestował
się oto, iż stawaiąc circa jura Majestatis y stosuiąc
się do roskazu N. P. Miłł. danego sobie na piśmie
w Dzienniku 27. Maja Roku 1747. lubo iuż oddał do
Rąk Wielebnego w Bogu Floryana Hrebnickiego Ar-
cy Biskupa Połockiego Ritus Graeco Uniti w prae-
sentia Wielebnych Teofila Godebskiego Włodzimier-
skiego y Brzeskiego Jerzego Bulhaka Pinskiego y
Turowskiego Felicyana Wołodkiewicza Chełmskiego y
Bełzkiego Onufrego Szumlanskiego Przemyskiego Sa-
nockiego y Samborskiego Biskupow Intymacyę y Mandat
J. K. Mci P. N. M. aby Wielebni tak Arcy Biskup Połocki
jako y inni Biskupi Ritus Graeco Uniti nie ważyli się przy-
stępować do Elekcyi pretendowaney Metropolity Całey Rusi
tylko do samego N. P. Nominacyi należącey, iednak y teraz
Manifestuię się Solennie Naypierwiey przeciwko Intymacyi y
zgromadzenia nad pretendowaną ad se Elekcyą a potym contra

omnes

Omnes Actus factos vel in futurum faciendos ktoreby directe vel indirecte y pretendowany Metropolity Całey Rusi Elekcyą utwierdzać usiłowali, ktory to Manifestacyą dał do xiąg Grodzkich Woiewodz. Nowogr. zapisać co iest zapisano

Excerpt Listu pewnego z Nowogrodka d. 20. Junij

Obrany Metropolitą JX. Arcybiskup Połocki, bo praevaluit votis ktorych miał kreseczek cztery, JX. Włodzimirski Dwie, JX. Przemyski iedney. Niektorzy JJX. Episcopi ipso tempore Elekcyi z tym się odezwali, aby ią do dalszego odłożyć czasu nie uważaiąc Dworu, ale takową illazyą yt contrarius JX. Arcybiskup z tym oświadczywszy się że ieżeli WPanowie nie przystąpicie do Elekcyi tey Instanter z drugim Kollegą ten akt konkludować będę ut satisfaciam Principis mandatis ktory mi serio rozkazał aby zrobił Elekcyą takową, tedy permoti resolucyą wraz przystąpili do wotowania, przed ktorym wprzody pozwolono JX. Łuckiemu aby się emendował z tey, co gdzie się zaborczyło. Wszakże ze przyszło całe Collegium Episcoporum za nim pisać do Rzymu defendując go od tych kalumnij. Nastąpiła tedy Elekcya, o czym [illegible] de Dworu Poseł dowiedziawszy się wraz zaniosł Manifest de Contraventione Woli Monarszey, ~~[illegible]~~ [illegible] ze według de Dworu przybiegł Posłany do JX. Łuckiego [illegible] wiedzieć teraz nie można z iakiey interessy.

[illegible] TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
[illegible] Akademija

1747 Anb. 6. 210
131

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Z [illegible] [illegible] arendarzem dobr Michałowa [illegible] folwark
Michałowa [illegible] [illegible] wszystkich Michałowa
z [illegible] [illegible] naliczonych, takie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] osobliwej
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sumy dwadzieścia talarów [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Danego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] oraz osobliwie
[illegible] [illegible] z [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proszę oraz [illegible]

[illegible] [illegible]
Sługa [illegible]

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

Z [illegible] [illegible] 1747
[illegible] 6 Janu.

4

211
132

Illustrissime Excellme ac Rndme Dne.
Dne Protector et Benefactor Singularissime.

Przy tych Trybulacyach które z woli Pana Boga decumbens pokornie amplector, naywiększą zostaje pressus afflikcyą iż personalney dotąd powinności niemogę exhibere JWu Wmu wmu Panu Dobrodziejowi, za Jego Pańskie osobliwsze nigodney Osoby moiey promocye y manutencye, Spiritu tylko promptissimo prawie jeszcze z Łóżka feror in adorationem Nóg JWo Wmu wmu Pana Dobrodzieja należyte pro benevolentiis podziękowanie zlecając vicariae pennae, a dozgonną rekognicyą wobowiązanym zostawując sercu; Mnie zaś Samego dalszey nieodmienney insinuando Łaskawości, którą nad wszelkie moje przenoszę Eventa, znamsię być dość Szczęśliwym, gdysię tytułuję perpetuo voto Cultu et obseqvio.

z 15. 9br: 1747.
Z Słonima.

Illustrissimi Excellmi ac Rndmi Dni
[illegible]
[illegible] mei Amplissimi

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

1747

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Domine

Plenam humanitate, ac benevolentiâ epistolam Illmæ, et Rmæ Dnis Vae maximâ, qua par est, veneratione suscepi, in qua benignissimum suum in minimā Societatem nostram affectum testatur; tum preces suas interponit pro Perillustri Dno Joanne Skorulski, ut in Societatem hic nostram denuò admittatur. Ego quidem tanti Præsulis intercessionem summo loco habeo, nec minori gaudio amplector occasionem mihi oblatam Illmæ, ac Rmæ Dni Vae promptissimum meum obsequendi studium comprobandi. Quare impedimentum, quo minus memoratus Dnus Skorulski hactenus recipi poterat, aufero, simul P. Provinciali Lituaniæ hodierno cursore scribo, ipsiq commendo, ut vocationem illius amplius examinet, et exploret, atq si veram, firmámq comperiat, illum ad ty-

rocinium suscipiat. Majorem autem in modum ab Illmâ, ac Rmâ Dne Va flagito, et de ejus benignitate etiam spero, quod et pronam vo-luntatem meam gratam habitura sit, eiq etiam acquietura, quod P. Provinciali ad majus so-latium spirituale Dn Skorulski, animaeq commodu, et commune Societatis bonum utilius fore in domino videbitur. Extremum me, ac Societatem nostram minimam Illmâ, ac Rmâ Dnis Va gratiis, favoribus, et patrocinio submississime comendo. Romae 15 aprilis 1747.

Illustrissimae, ac Reverendissimae Dominationis Vae

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

humillimus et Oblig[...]

Franci[...]

L. J. Xstus.

16

213

134

Eximie Adm Rnde in Christo Pr Prior Cartusiensis
Pater Religiosissime Patrone Colendissime

1749
Feb. 29

Mniemaiąc że successor exercet munus funkcyi Prokuratorski sub regimine Waćpana Dobrodzieja zostaiący Imć Xdz Cydrys ordynowałem literas submissyi swoiey do Imći Dobrodzieja; dowiedziawszy tandem że iuż hoc in Officio non permanet, waże się w tym że samym interesie dulcem quietem Eximiae Adm Rndae Paternitatis Vestrae inkommodować, w ktorym inkommodacyi chciey z Respektu swoiego parcere Mości Dobrodzieju. Interes konwentu naszego Czawłowskiego ma się ściągać do osoby Waćpana Dobrodzieja, miałem ex relatis. Stanęła tam zostatniey Dyspozycyi y Woli zeszłego w Bogu WW Imć Pana Piotra Sierbiepolskiego Komissarza Jkmci Legacya na konwent nasz Czawłowski. Legował

przeciw

Pie Defunctus JMć Pan Sierbiejowski konwentowi naszemu Krak
owskiemu konia zewszystkim Moderunkiem, przy
tym tysiąc złotych pozostałego długu u JMci Pana
Sołtyjowskiego Towarzysza Chorągwi Petyhorskiey, na
co mamy Recept sobie przysłany, przez WW JMci
Pana Buchowieckiego iako Exekutora Testamentu pod
pisany, lecz JMć Pan Sołtyjowski tym się nie konten:
tuie, iest pretensyi attykacyi Testamentu, w ktorym
iest Grodzie attykowany; i nadewszystko kaze
JMć pokazac nam sobie obliq na ten tysiąc złotych,
a ten iako słyszał ma się znaydowac w konwen
cie Lwimi ad Adm Rndae Paternitatis bestrzepi
sałem żeby y do WW JMci Pana Buchowieckie
go, już to czas niemały, żadnego responsu ani też
żadney niemam wiadomosci, zaczym hoc in nego:
tio supplicem expostulacyi mojey libellum de
Respektu Waćpana Dobrodzieja fero. Rdae Zasłu
Mci Dobrodzieja w tym interesie konwent nasz
juwa

iuvare. Gdyż dawnobym w tamteysze kraie był ordynował ktorego z Zakonnikow żeby BOS Łaskawy drogę nam posłużył, ale z tym większą mamy nieispo-sobność dla przeprawy wod wiedzach, przeto listo-wnie rekurs supliki moiey z nayniższą weneracyą do Wacpana Dobrodzieja czynię ten Interes Pa-mięci rekomenduiąc, sam lubo [illegible] osobliwego z całym naszym Konwentem w rekompensę y nad-grodę fatygi Wacpana Dobrodzieja wdzięczny od-sługiwania obligu zabierę się pisząc się [illegible] Rndae Paternitatis Vestrae nayniższym Słu-gą X. [illegible] Ewarysty Rudzko [illegible] m. p.

Dat. z Oraw [illegible] 29 Januarij Anno 1749.

List od JX Przeora Crausskiego Karme
litanskiego do JX Przeora Berezkie
go wzglendem Legacyi JP Szerbiew
skiego

~~No 52~~

~~N 51.~~

N 47

~~N~~ 28

1740

215
135

Monseigneur

La presente, est, pour assurer Votre Excell.ce
de mes tres humbles respects et Services, et
pour Lui aviser, qu'un juif de Wisocki
nommé David, m'at. assuré icy pend.t la
foire que Votre Excellence voulloit bien
faire imprimer icy par moy une quantité
de toilles blanches, pour tapisseries, et
qu'Elles les avoit deja a Wisocki; comme
les juifs veulent toujours profiter aux

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

dependt meme de leurs Maitres, et comme
par la, l'impression coutteroit plus a Votre
Excellence Sur tout Sur une quantité de
deux Mil aunes, (a ce qu'je dit) j'aime
mieux m'adresser a Votre Excellence
meme, et Lui Expliquer Sincerement
L'affaire; Scavoir que je Lui imprimerai
L'aune en tout dernier prix a un schosta
que j'irai, Si Votre Excellence me L'ordonne
par une gratieuse reponse, a Wlocki
ala St. jacques, que je montrerai a
Monsieur Son Commissaire, des beaux
Echantillons, dont il poura choisir

a choisi

216

et j'asure que je contenterai Votre
Excellence de mon Mieux, afin de
L'avoir pour recommendateur:
(Monsieur Achard me connoit)

j'ai l'honneur de me dire avec un
tres profond respect

Monseigneur

de Votre Excellence

Le plus humble, plus soumis
et le plus obeissant Valet
Benjamin Metdagh

pour la voiture jusqu' a Vilocki Votre Excellence
aura la bonté de
m'accorder 20 timpf

a Bialystok 20e juillet
1749

Lietuvos TSR
CENTR.
BIBLIOTEKA
Mokslų Akademija

Excerpt z Listu JO Xięcia JMC Łowczego Kor: z 4 Martii 1750 pisanego. 217

La Kondescencya est en partie finie, c'est a dire, que le Pr Marechal ajant obtenu le Decret exemptionis, ktorey Termin naznaczono dwie Niedzieli po trzech Krolach, dziś z tąd odiechał. W Jedney kategoryi rozpisał się Jego Sędzia z Naszym bo mu tylko kazał Reparacye w Schedzie Jego będące płacić, ktorych nie będzie miał żadnych do płacenia, bo wszytkie prawie Dobra w tey Schedzie są in Possessione Stty Kazimirskiego, Ktoremu Dekret Trybunalski nie kazał płacić Reparacyi, a Jnne Schedy Kredytorom będą musiały po kilkadziesiąt Tysięcy za reparacyą dać. Dla tego na fundamencie Dekretu Trybunalskiego Ktory kazał rowno temi Reparacyami Dziedzicow podzielic, Pan Pisarz Nasz, kazał Condescensyą pro cognoscenda reparatione do Dobr wszytkich excepto Kazimirskiego y z tych Reparacyi trzecią część rowno z Drugiemi Xięciu Marszałkowi do Zapłacenia nakazał, przeciwko czemu Xiąże się protestował a My się reprotestowali. Jnsuper Xże Marszałek chcąc lepiey zakłócić Subdivizyą nasze, Swoią Część iuż ewinkowawszy, sprowadził Nne Siostr JMPana Hetmana, Wdziney Bełzkiey Ktora formuie pretensyą ad Sortem Wdy Podlaskiego y Jmieniem Wdziney Nowogrodzkiey Officium, niby to pro Stirpe Sapiehana, ale iako tu wszytkich ieszcze nie są decydowane Pretensye, dopiero tu na Kondescensyi powinny bydz rozsądzone, a per Consequens locare Sędziego pro Stirpe nie mogą Sine praejudicio JMPana Hetmana y Wdy Podlaskiego; Tak dogadzaiąc Jnteressowi Wdy Podlaskiego Ktory mię obligował abym Jnteressow Jego tu bronił a barzdziey narzucił na mnie Swoiey y nabytych Części Donacyą abym Personalitatem zastępował, musiałem się tey niesłuszney Lokacyi Sędziego opponować, y nie mogąc wyperswadować JMS Wyszpolskiemu aby nie zasiadał, musiałem Nne Stirpis Sapiehana kazać protestować się, oni się reprotestowali a potym Tenże Sędzia cum Officio Xięcia Marszałka sine Consensu nas zalimitował Condescensyą ad medios Novembris, nasze zaś Officium kazał odwołać ob Spem naybardziey Adventus JMPana Stty Wareckiego, Ktory gdyby teraz przyiechał, y z Papierami Stty Goszczynskiego, moglibyśmy nasze Subdivizyą zrobić, y mieć wolność Kredytorow wykupowania; Jeżeli zaś JMPan Stta nieprzyiedzie to nie będzie można chyba także zalimitować y Bog wie kiedy przyidziemy do Naszych części. Czekamy także na JMPana Podkomorzego Witt Ktory iuż od dwuch Niedziel przeszło ma bydz w Drodze cum pleno Jure od JMPani Starościney Wołkowyskiey y ten gdyby prędko przyiechał, a JMPana Stty Wareckiego mieliśmy przytomną Radę Ktorey tu ani w Mnie ani w Pana Pisarza Naszego niedostanie, tobyśmy mogli in Stirpe Sapiehana zrobić Subdivizyą, bom posłał przed kilka Dni po Sędziego Włodzimierskiego Jmieniem Wdy Podlaskiego prosić Go aby ex Parte Stirpis Sapiehana przyiechał, ale obawiaiąc się aby to w większą kłutnię Jch nie wprowadziło bez Stty Wareckiego na to się nie odważę, lubo mam Offerencyą Wdy Podlaskiego zbycia Mi Swoiey

y

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

y JmŚana Hetmana Częśći. Z Panem Podkomorzym WiĮ Kontrakt także in Ordine do nabyćia Sortis JmŚani Starośćiney Wołkowyskiey, z tą Częśćią ktorey Wdsina Nowogrodzka pretenduie uczyniłem, ale teraz widząc że śię to bez długiey y kosztowney nie obeydzie klutki, straćiłem zupełnie gust do nabyćia tych częśći; Officium Xćia Marszałka odłączywszy śię od Naszego, Sam z Panem Wyszpolskim przyznał Competentiam Actoratus Tym wszytkim, a naybardziey Wdsiney Nowogrodzkiey, ad Solam Jllationem iedney Strony, bo z Drugiey Nikt śię nie mogł odzywać, bo Dokumenta są przy JmŚanu Podkomorzym WiĮ, a Xćia Marszałka Officium wcale ad Subdivisiones nie należy, znać tedy y z tąd y z wielu Jnnych Circumstancyi, że Xże Marszałek te wszytkie zrobił in Stirpe Sapiehana zakłocenie, bo lubo Nic otwarćie nie czynił, mais cependant cela etoit trop visible, que c'est Lui qui faisoit tout, Xćia Koniuszego sprowadził, pour qu'il sollicite za Wdzinią Nowogrodzką, et pour qu'il puisse dire, że to on wszytko zrobił, mais Vous connoissez l'Homme, il ne seroit pas capable de faire la moindre Chose, gdyby nie Xże Marszałek y Officium Jego. Ta Kondescensya y utrzymywanie tych cudzych Jnteressow, le z dwie Mi Głowy nie zawrociło, bo z Pana Pisarza nie wiele miałem pomocy, timide et irresolu comme il est.

Excerpt z Listu JmŚana Sty Warckiego ie 6. Martii z Korca pisanego.

Zatrzymałem Posłanca w Drodze wyprawionego iuż z Korca chcąc stanąwszy na Mieyscu donieść WXMći Dobrodziejowi, o dalszym ułożeniu y dysponowaniu tey Kondescensyi, ktora ledwie tu nie skonała bez Nas. Ale że Xże Łowczy dla Swoiey Expedycyi nagli y obliguie ażeby ten Posłaniec iak nayprędzey iechał y iescze My śię nie naradziłi co daley robić y iak nastąpionym mederi Jnwolucyom, więc opisanie transactorum et agendorum do przyszłey zachowuię Poczty. Mysmy tu w Nocy stanęli, alesmy iuż nie zastali ani Stron ani Officialistow, ledwie iednego Pisarza Warszawskiego także napieraiącego śię do Żony, czyli do Warszawy, niewiem ieżeli co z Nim przyjdzie Nam dobrego y skutecznego zrobić.

Excerpt z Listu JmŚana Sty Warckiego ie 9 Martii z Korca pisanego.

Kondescensya Korecka szczęśliwa w Swoim zatrudnieniu y Limitach, kiedy y teraz na iednym terminie nie iedną ale dwie Limity otrzymała: Pierwsza na ktorą śię Pisarz Warszawski przećie nie pisał, przez Grody Winnicki y Kijowski aż ad Novembrem zrobiwszy wprzod Dekret in favorem Xćia Marszałka. Druga za Moim przybyćiem ad Septembrem, bo tamći Sędziowie Swoie zrobiwszy odiechali. Pisarz Warszawski Sam został. Chełmski Sędzia, także Włodzimirski do ktorego Xże Łowczy umyslnego po zaczętey iuż Kadencyi posyłał

nie

nie ziechał. A Officium Rawskiego w Dekrecie nie znaleźliśmy. Sądzić zaś ieden Officialista, ktory minus gratus et Utilis Xcu Tovczemu nie miał śmiałości, y nie mogł, poniewaź w Dekrecie nie Jednemu ale binis Officiis sive Officialibus data potestas judicandi. Y tak Kondescensya teraz irritata et involuta, nie tylko discrepantia Officiorum, ale też et concordi lecz injuriosa in nonnullis całego Sądu Sententia. Co iest bardzo Sensibile Nam wszytkim bo Xże Marszałek lucratus wszytko co Mu było potrzeba, a My bez Niczego zostaliśmy dla nie ziechania drugiego Officialisty, bo gdybyśmy plenum et prudens Judicium tobysmy byli choć in absentia Marszałka wszytko legaliter zrobili et votiva. Nie łaska tych co byli proszeni y rekwirowani, a nie ziechali; causavit tantum Damnum et Praejudicium; Xcu Towczemu w zysku fatygi kosztu nieskonczone, a mnie w Toczyga niepotrzebna, dispendium zdrowia et exinanitio perniciosa. Wolałbym de proprio kupić Sędziego, a odkupić się od dalszych kłotni y fatyg ktoreby się z zakonczeniem teraz Kondescensyi mogły były zakonczyć.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslu Akademija

136

1750, Мар 4

1750 Marca 4. List Xcia Łowczego Koronnego:

No 19